

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Změna stravování během těhotenství s diagnózou gestační diabetes mellitus a bez

Autor práce: Kristýna Dlouhá

Vedoucí práce: MUDr. Kateřina Anderlová, Ph.D.

Oponent práce: MUDr. Hana Krejčí, Ph.D.

Akademický rok: 2020/2021

Posudek

Práce je logicky členěna a její struktura je adekvátní.

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce.

Volba tématu

Přístup autorky k zadanému tématu i postup zvolený k řešení nebyl ideální. Praktická část práce měla vycházet z dotazníkového šetření těhotných žen s fyziologickou graviditou a žen s gestačním diabetem (GDM). Autorce se podařilo realizovat jen dotazníkovou část u žen s GDM. Překážkou ve vyplnění dotazníku druhou skupinou žen bez GDM byla dle vysvětlení autorky nepříznivá epidemiologická situace kvůli covid-19. Dotazník však šlo realizovat elektronickou cestou, což je v současné době běžný a řadou respondentek v dané věkové kategorii i preferovaný postup.

Téma hodnotím jako aktuální. Nevhodné stravovací návyky v těhotenství jsou předzvěstí řady těhotenských komplikací i dlouhodobých nepříznivých dopadů na zdraví potomků. Sonda do stravovacích návyků současné generace žen fertilního věku může přinést řadu cenných podnětů ke zlepšení nutriční preventivní péče i intervence.

Téma hodnotím jako středně obtížné. Originalita vlastního tématu je spíše malá – tématu stravovacích návyků žen s GDM se již v minulosti věnovalo několik prací a s ohledem na malý vzorek respondentek je přínos této práce spíše minoritní.

Teoretická část

V teoretické části se autorka věnuje výživovým doporučením pro těhotné a podrobně pak problematice GDM. V textu se objevuje několik nepřesností a faktických chyb. Autorka upozorňuje na riziko nadměrného příjmu vitamínu A, což je riziko spojené s nadměrnou suplementací tohoto vitamínu, ale nikoliv běžné konzumace jater, které zmiňuje autorka. U veganské stravy hrozí nedostatek vitamínu B12, nikoliv B6.

Teoretická část věnovaná GDM je podrobná, místy až zbytečně. V práci, která se věnuje stravovacím zvyklostem, jistě není třeba rozebírat přesnou diagnostiku a podrobné screeningové schéma GDM, jeho komplikace a farmakoterapii. V části o diabetické dietě jsou opět chyby. Autorka například uvádí nesprávně definici glykemického indexu potravin

(str. 21) i zařazení některých potravin (např. fruktóza patří do skupiny s nízkým GI, nikoli středním). Pro odbornou práci je také nevhodné jako zdroj uvádět, že „hodnotu GI jednotlivých potravin lze snadno dohledat na internetu“. Stejně tak potraviny s přirozenými jednoduchými cukry (tj. ovoce, zelenina, mléčné výrobky) popisuje jako potraviny s vyšším GI (str. 23). V části o rizikových faktorech vzniku GDM nelze souhlasit s tvrzením, že hlavní příčinou vzniku GDM je přejídání (str. 17).

Autorka čerpá z monografií a článků českých i zahraničních autorů. Použité zdroje však ne vždy cituje správně. Např. gestační diabetes jistě není méně častý než nemoci štítné žlázy, jak uvádí a nesprávně cituje na str. 15.

Formulace autorky jsou většinou adekvátní, občas však používá nevhodná nebo netypická spojení (např. ženy s GDM měly „v rodinném vztahu anamnézu diabetu“, „negativní historie těhotenství, jako spontánní potrat“, „zde je jen pár základních pravd“.).

Praktická část

Formulace hypotéz a cílů práce jsou adekvátní. Ne na všechny položené otázky podává autorka v závěru odpověď z důvodu uvedených výše – nedostatečný počet respondentek bez GDM. Stanovené cíle práce tak byly splněny jen částečně.

Metodou řešení předkládané práce bylo využití anonymního nestandardizovaného dotazníku. Použitá metoda řešení byla vzhledem k cílům práce zvolena vhodně. V popisu metodiky jsou však uvedeny nesrozumitelné údaje „Dotazník obsahoval xy otevřených, xy uzavřených...“ (str. 27).

Zkoumaný soubor pro potřeby diplomové práce byl poměrně malý.

Diskuse je dostatečně obsáhlá, ale bylo by lépe ji strukturovat tak, aby byly zodpovězeny jednotlivé vytyčené cíle (případně je zodpovědět v závěrečném shrnutí).

Závěr práce je však formulován srozumitelně a přehledně.

Přílohy

Přílohy jsou zpracovány v odpovídající kvalitě.

Formální zpracování práce

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní bakalářských a diplomových prací (Opatření děkana č. 10/2010). Stylistická úroveň práce je dostačující, místy se však objevují gramatické chyby.

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Ačkoliv mám k práci výhrady a zpracování tématu nebylo pečlivé, domnívám se, že bylo dostačující. Autorka prokázala práci s literaturou, umí postulovat vlastní názory, byť s dílčími chybami.

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm velmi dobře až dobře

V Praze dne 16. 5. 2021

Hana Krejčí

Oponentka bakalářské práce